

PROJECTE EDUCATIU

VINE A CANTAR...
THE BEATLES
DOSSIER PEDAGÒGIC

© Montse Busquets

L'AUDITORI

VINE A CANTAR... THE BEATLES

Dossier pedagògic

Aviat farà 50 anys que The Beatles van fer el seu darrer concert (el 30 de gener de 1969, al terrat de l'edifici on estaven gravant un disc) però segueixen ben vius: les seves cançons ens agraden, els músics joves les segueixen versionant i ningú no dubta que ha estat el grup de música pop més famosos de tots els temps. El seu llegat és doble: d'una banda ens van deixar un bon grapat de cançons que han esdevingut mítiques (Yesterday, Let It Be, Hey Jude, Help, Get Back, Yellow Submarine, She Loves You, Lucy In The Sky With Diamonds...) i de l'altra, ens van proposar una nova manera de viure la música, d'incorporar-la a la nostra vida, de seguir els nostres ídols musicals més enllà dels discos i els concerts. Van iniciar el camí de la música pop.

1. Del rock al pop
2. The Beatles
3. Les cançons
4. Els nostres artistes: Santi Careta
5. Per saber-ne més

Del rock al pop

Durant els anys 50 del segle XX es va viure als Estats Units la revolució de la música popular, el gran boom del rock & roll amb figures com Elvis Presley o Chuck Berry. El segon capítol d'aquest esclat musical es va escriure a Anglaterra, als anys 60, amb grups com The Beatles o The Rolling Stones. I després, els capítols de la música popular s'han anat succeint sense parar: la música pop, la cançó protesta, el reggae, el heavy metal, el rock psicodèlic, el funk, el soul, el punk, la música disco, el rap, la fusió, el grunge, l'electrònica, el nostre "rock català"...

El rhythm and blues dels anys 40 i 50 tenia un marcat caràcter racial: era música d'arrels afroamericanes que recollia el llegat del gospel, el blues i el jazz (estils de música negra que entroncaven directament amb l'època de l'esclavatge). De cara a la venda de discos i al consum de música, l'element racial era, en aquella època, un impediment per al desenvolupament massiu: els blancs no acceptaven obertament la música negra, la veien amb

cert despreci i seguien consumint la música dels crooners, cantants acompanyats per orquestra o big-band, que els semblava música més seriosa, més controlada, més “com cal”.

Però als joves els agradava el rhythm and blues: era alegre, mogut, divertit, convidava a ballar, els permetia moure's de forma lliure... I la indústria musical ho va captar: calia passar una capa de “pintura blanca” sobre la música negra per tal de fer-la més atractiva al públic en general. Així va néixer el rock and roll, amb la incorporació d'elements de la música country i el boogie-woogie i la promoció a través de la ràdio i de la televisió de cantants blancs (Elvis Presley, Bill Haley, Jerry Lee Lewis, Gene Vincent...). La maquinaria va funcionar i, ben aviat, la indústria musical també va incorporar artistes negres de rhythm & blues al carro del rock & roll (Chuck Berry, Little Richard, Fats Domino...). Poc a poc les fronteres racials, tant presents uns anys abans, van anar desapareixent i el públic va acostumar-se a consumir rock & roll sense fixar-se en el color de la pell dels artistes.

La història es repeteix

Un episodi semblant ha passat més recentment amb la música rap: el hip-hop va néixer als anys 70 als barris negres i marginals de New York, però aviat va ser una música molt escoltada pels joves pel seu caràcter trencador i crític. La indústria musical va veure-hi un gran potencial de negoci i també va decidir passar-hi una “capa de pintura blanca” fins que va convertir el rap en un producte de consum massiu ja a mitjans dels anys 90. La va treure dels carrers del Bronx per convertir-la en un fenomen internacional, amb la inclusió de cantant blancs i entorns més “acceptables” socialment per tal d'apropar el nou gènere als joves d'arreu del món. Avui dia ningú no se sorprèn de sentir rapejar en qualsevol idioma, ni de que l'MC o el DJ de torn siguin blancs o siguin noies (que també ha costat normalitzar aquest fet).

Als anys 50, els joves van veure en el rock una forma d'evasió, d'alliberament: ningú no els controlava quan ballaven o cantaven els temes de moda. Els moviments provocatius dels cantants els semblaven l'ideal de la transgressió i la llibertat. Les lletres també van ajudar: parlaven obertament de passar-ho bé, de ballar, de l'amor adolescent, de l'amistat. I sovint incorporaven crits alegòrics dels orígens d'aquella música visceral sense més significat que animar a cantar i ballar: “Wo, Wo, Ye, Ye”, “Be Bob a Lulla” “A Wanba Buluba Balambambú”...

Els cantants i els discos nordamericans van arribar a Europa (primer a Anglaterra) on van tenir el mateix èxit que als Estats Units. Els joves van quedar enganxats a la música rock que, a més, anava acompanyada dels elements provocatius i escandalosos que tant els agradaven (i que, alhora, tan preocupaven als adults): flirteig amb les drogues, visió desinhibida sexe, llenguatge directe, llibertat en el ball... A Europa van sorgir bandes musicals juvenils que, en un principi, versionaven els temes musicals que arribaven d'Amèrica. Aviat, però, van començar a fer les seves pròpies cançons.

Alguns elements que van afavorir el creixement i la difusió de la música rock i pop al món occidental van ser:

— El fàcil accés a la ràdio: en poc temps es va passar de la presència d'un sol aparell de ràdio a cada casa, a aparells més petits i portables i també més barats.

— La consolidació de les "lístes d'èxits" als programes radiofònics (les "radiofòrmules") amb la repetició constant dels temes de moda amb l'objectiu d'arribar al número 1. El programa de ràdio de referència a Espanya en aquest sentit és "Los 40 principales", que va començar a emetre l'any 1966 (enguany compleix el 50è aniversari).

— El desenvolupament de les anomenades "ràdios lliures" o "ràdios pirata", emissores casolanes que emetien lliurement, sense passar per la censura oficial ni pels controls burocràtics. La més famosa va ser Radio Caroline, a Anglaterra, que emetia des d'un vaixell. Moltes d'elles eren gestionades per joves que emetien la música que els agradava.

— L'abaratiment i evolució dels tocadiscos domèstics i dels discos de vinil: van passar de tenir una durada de 3 ó 4 minuts (dues cançons per disc, una a cada cara) a encabir 20 minuts de música a cada cara.

— El ràpid desenvolupament de la televisió i de la programació: a mitjan dels anys 60 ja hi havia moltes cases amb un aparell de televisió al menjador (la col·locació de l'aparell com a centre de la vida familiar encara ara persisteix en moltes llars), substituïnt al paper central que havia tingut la ràdio durant els anys 30, 40 i 50; tots els programes d'entreteniment incloïen números musicals i entrevistes als cantants i grup de moda.

— Un període d'estabilitat política i social després d'una primera meitat de segle convulsa amb dues guerres mundials i anys de recuperació.

— Una necessitat dels joves de fer sentir la seva pròpia veu, després de molts anys en què, a nivell polític, social i familiars, se'ls havia tingut molt controlats i reprimits.

— El fàcil accés als nous instruments musicals electrònics i el ràpid desenvolupament dels equips d'amplificació del so.

— Tampoc cal oblidar que bona part de la música pop és prou fàcil d'interpretar i molts joves s'animaven a tocar algun instrument (la guitarra elèctrica, el baix o la bateria) o a cantar i amb pocs mesos d'assaig, els fruits ja eren palpables.

— L'adopció per part de la indústria musical de les estructures de l'star system que tan bé funcionaven al món del cinema: contractes en exclusivitat per part de les discogràfiques, promoció dels cantants més enllà dels discos i concerts, seguiment de la seva vida privada als mitjans de comunicació, creació de revistes i programes de ràdio i TV específics pel món del pop, comercialització de peces de roba “de moda”, etcètera.

A l'inici dels anys 60, els termes rock i pop, s'utilitzaven indistintament però pocs anys després ja es va començar a fer servir la paraula pop per a identificar aquella música més pensada per a ser comercialitzada i arribar al màxim nombre de públic, a diferència d'aquella altra més fidel o més inspirada en les arrels del rhythm and blues. Així, la música de grups com The Beatles va ser etiquetada com a “música pop” mentre que la de grups com The Rolling Stones va ser “música rock”. Amb el pas dels anys la diferenciació entre una i l'altra ha estat cada cop més clara i avui dia entenem que la música pop és aquella que té com a principal funció arribar al màxim de públic i assolir èxits comercialment rendibles. Un dels elements més importants en el negoci de la música pop són les anomenades “lístes d'èxits” que mesuren les cançons més populars de cada setmana.

Les tres característiques principals de les cançons pop són:

- a) Estructura musical senzilla (estrofa-tornada). Sovint no hi ha cap fragment únicament instrumental (com sí que passa a la música rock).
- b) Melodia fàcil de recordar i repetitiva
- c) Lletres sense massa transcendència inspirades en temes propers: l'amor, la festa, la joventut...

Exemple

Aquestes tres característiques són molt evidents al tema Hey Jude de The Beatles, en la següent versió enregistrada per a un programa de TV:

https://www.youtube.com/watch?v=A_MjCqQoLLA

(es pot localitzar el video al cercador de youtube per “The Beatles Hey Jude Vevo”)

La cançó comença al minut 0'56”.

A partir del minut 4'07” es repeteix el mateix fragment més de 15 vegades.

The Beatles

El grup musical The Beatles es va formar a Anglaterra, a Liverpool, l'any 1960 i es va disoldre l'any 1970. En aquests deu anys van aconseguir col·locar més de vint cançons al capdamunt de les llistes d'èxits europees i nordamericanes (un rècord que encara ara no ha superat ningú) i la seva influència es va estendre al llarg del temps fins a dia d'avui.

Els seus quatre membres van ser:

— **Paul McCartney:** cantant i baixista. Va néixer el 1942 i, després de l'època dels Beatles, ha seguit cantant i component cançons, bandes sonores i liderant diferents projectes musicals. Tocava un baix alemany de la marca Höfner molt característic i reconeixible perquè, a més, el tocava amb el màstil cap a la dreta, al revés del que és habitual. Juntament amb Lennon és el principal compositor del grup.

— **John Lennon:** cantant i guitarra. Nascut el 1940 i mort el 1980 (va morir assassinat a trets per un fan desequilibrat). Juntament amb McCartney és el principal compositor del grup. Després de l'època dels Beatles va gravar una desena de discos en solitari, inclosa la cançó Imagine.

— **George Harrison:** guitarra solista. Nascut el 1943 (era el més jove: tenia 16 anys quan va començar a tocar amb Lennon i McCartney) i mort el 2001 a causa d'un càncer. Després de l'època dels Beatles va seguir tocant i gravant discs amb notable èxit.

— **Ringo Starr:** bateria. Nascut el 1940. Es va incorporar als Beatles mentre el grup grabava el seu primer disc, al setembre de 1962. Després de l'època dels Beatles ha seguit tocant i gravant i també ha fet d'actor.

Quan John Lennon tenia 17 anys va formar un grup de música amb companys de l'institut. El grup s'anomenava The Quarrymen (1957). Poc després va conèixer Paul McCartney i George Harrison que es van incorporar al grup com a guitarristes. També s'hi va afegir Stuart Sutcliffe com a baixista i després de diversos canvis en el grup, van fitxar el bateria Pete Best. A finals de 1959 van canviar el nom del grup per The Beatles i van anar a tocar a diversos clubs nocturns d'Hamburg (Alemanya). Els components d'aquests primers Beatles eren cinc: John, Paul, George, el bateria Pete Best i el baixista Stuart Sutcliffe.

En els primers mesos de vida del grup es van produir tres fets que en van determinar el futur: 1) Stuart va morir sobtadament i van decidir no substituir-lo (Paul va passar a tocar el baix i el grup va quedar definitivament format per quatre membres); 2) un mànager (Brian Epstein) es

va fer càrrec de la promoció del grup i dels contractes, cosa que els va professionalitzar; 3) van aconseguir el seu primer contracte per gravar un disc, però el productor del disc els va exigir de canviar el bateria ja que Pete Best no li agradava: The Beatles van fitxar Ringo Starr i així va quedar format el grup llest per gravar el seu primer disc Please Please me, que va sortir al mercat al març de 1963.

A partir d'aquell moment, els Beatles no van parar de fer concerts, de gravar discs (en van gravar 13 en set anys), d'aparèixer als mitjans de comunicació i fins i tot de gravar pel·lícules (van protagonitzar-ne cinc). Cada cop que gravaven un disc, un parell de les seves cançons arribaven al número 1 de les llistes d'èxits britàniques i nordamericanes.

Els números 1

Una de les llistes de referència mundials de la música pop-rock és el "Hot 100" que publica cada setmana la revista Billboard des dels anys 50. The Beatles és, encara ara, el grup que més números 1 del "Hot 100" ha aconseguit, seguit per Maria Carey, Elvis Presley, Rihanna, Michael Jackson i Madonna. En diverses ocasions es va donar el cas que un número 1 dels Beatles era substituït per un altre tema d'ells mateixos: l'any 1964 el tema I Want To Hold Your Hand va ser número 1 durant 7 setmanes, després va pujar al número 1 She Loves You (que va ser-ho durant dues setmanes) i aquest va ser substituït per Can't Buy Me Love (que va estar-hi 3 setmanes més). De fet, el dia 4 d'abril de 1964 les 5 primeres cançons de la llista eren de The Beatles: Can't Buy Me Love, Twis and Shout, She Loves You, I Want To Hold Your Hand i Please Please Me. Tot un rècord!

L'any 2000 es va editar un CD recopilatori amb els 27 temes dels Beatles que van arribar al capdamunt de les llistes d'èxits angleses i americanes. El CD, titulat ONE, dura girebé 80 minuts i va ser un èxit mundial amb més de 10 milions de còpies venudes només durant el primer mes. Hores d'ara, les vendes s'apropen als 30 milions d'exemplars.

Un dels primers locals on tocaven (i que avui dia és un lloc mític per la gent que visita Liverpool) va ser el pub The Cavern, on ja havien tocat abans d'anomenar-se The Beatles. A partir de l'any 1963 van fer gires, primer per Anglaterra, després per Europa i ja l'any següent pels Estats Units amb dotzenes de concerts plens de gom a gom. L'any 1965 van actuar a Madrid (1 juliol) i a Barcelona (2 juliol) en sengles places de braus. Aquell mateix any la Reina d'Anglaterra els va nomenar Cavallers de l'Imperi Britànnic. L'any 1966 van decidir no fer més gires i reduir els concerts en directe. Van començar a gravar un nou disc (Sgt. Peppers) que marcaria un canvi en l'estil dels Beatles: van deixar de banda la música més pop i cridanera, i van decidir experimentar amb el so, les lletres, amb músiques de diferents estils i, en definitiva, buscar un concepte més artístics i elaborat en les seves cançons.

L'any 1968 van començar les discussions al grup: uns volien seguir fent concerts, d'altres volien només gravar discos, alguns volien començar una carrera en solitari, d'altres volien incloure lletres més compromeses i no tant superficials... Van gravar un parell de discos més i, finalment l'any 1970, van desfer el grup.

Els motius del trencament són molt diversos: ja portaven deu anys junts i les coses les veien diferent que quan van començar als 18 ó 20 anys, ara ja en tenien 30 i començaven a pensar en la seva pròpia família (tots ells tenien nòvia o esposa, Paul i Ringo ja tenien fills), tenien prou diners per descansar una bona temporada (cosa que no van fer: tots ells van seguir en el món de la música amb un ritme trepidant) i, a més, el seu mànager (Brian Epstein) havia mort sobtadament feia un parell d'any i res ja no havia estat el mateix: controlar la part econòmica del grup, els contractes, les inversions, els drets d'autor i tot plegat s'havia convertit per a ells en un mal de cap (per això molts s'han referit a Epstein com "el cinquè Beatle").

El que més va pesar, va ser la idea artística que tenien al cap (i al cor) cadascun d'ells: Lennon volia fer cançons més compromeses socialment i, des del punt de vista creatiu, cada cop estava més en sintonia amb la seva nova companya, l'artista conceptual Yoko Ono; Harrison volia seguir investigant les sonoritats que havia descobert a l'Índia i estava molest perquè no se'l tenia gaire en compte com a compositor; McCartney va començar a gravar un disc en solitari mentre encara estava el darrer disc dels Beatles en procés de producció; i Ringo també tenia els seus projectes individuals en marxa i aviat les agendes de tots quatre van dificultar que els Beatles com a grup seguessin funcionant. Dels darrers discs no se'n va fer cap presentació col·lectiva: van concedir entrevistes individuals per parlar-ne, però des de finals del 1968 ja era evident que el grup s'estava separant. L'última aparició pública va ser al terrat dels estudis de gravació de Londres el 30 de gener de 1969. La notícia que definitivament s'havien separat va arribar el 10 d'abril de 1970 en una entrevista a Paul McCartney en la que presentava el seu primer disc en solitari i assegurava que deixava el grup. De fet, ja feia molts mesos que The Beatles havien deixat de funcionar com aquell grup de joves enèrgics i plens de ganes de passar-ho bé que havien marcat la història de la música pop durant la dècada dels 60.

Les cançons

1. LOVE ME DO
2. TICKET TO RIDE
3. AND I LOVE HER
4. ALL MY LOVING
5. SARGENT PEPPER'S LONELY HEARTS CLUB BAND (banda sola)
6. HAPPINESS IS A WARM GUN (banda sola)
7. VENEN I VAN (banda sola)
8. MICHELLE
9. ALL YOU NEED IS LOVE
10. YELLOW SUBMARINE

Us adjuntem les partitures on s'indica qui cantarà què en cada moment.

Els nostres artistes: Santi Careta

“Em dic Santi Careta, toco la guitarra i canto i, d’una o altra manera, els Beatles m’acompanyen sempre”

Santi Careta va néixer al petit poble d’Avinyó, entre Manresa i Vic, però fins i tot abans del part ja escoltava música: la seva mare tocava la guitarra i cantava. Així que no ha volgut lluitar contra el destí: la música l’ha acompanyat des de sempre. Als 12 anys es va apuntar a un curset per aprendre a tocar la guitarra: primer van ser quatre acords, les cançons de moda i la música folk, però aviat va arribar la guitarra elèctrica, els discos dels Beatles, dels Rolling Stones, dels Dire Straits, de Led Zeppelin, els grups del “rock català”... i als 15 anys ja formava part d’un grup que tocava pels pobles del Bages. Poc a poc va arribar l’interès per la música negra, el funk, el soul, el jazz... Va fer estudis de Tècnic de So i després va estudiar guitarra moderna (jazz) a l’Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

Així que, pels estudis que has fet, la teva música principal és el jazz?

No creguis! Els estudis són una cosa, i el jazz m’interessa molt, però la meva experiència m’ha portat a tocar tecles molt diferents: he fet rock, pop, funk, ska, hip-hop, cançó d’autor, folk, jazz i

molta, molta experimentació amb músiques inclassificables o, en tot cas, propostes que barregen diversos estils.

El teu últim disc, com el definiries?

Bé, en aquest darrer disc la característica principal és que torno a cantar, a més de tocar la guitarra. Vaig fer unes lletres i vaig sentir la necessitat de treure-les, de donar-los vida, així que m'hi vaig posar i és com si hagués tornat una mica als orígens a la música folk que feia de ben jove. Després d'haver viatjat tant pels gèneres de la música negra, ara torno a casa com si diguéssim. El disc es diu "Els ocells i l'stereo" i m'ho he passat molt bé fent-lo i presentant-lo.

I tot plegat, què té a veure amb els Beatles?

Sent músic, els Beatles t'acompanyen sempre d'una o altra manera, a vegades d'una forma inconscient. Els Beatles tenen un repertori tan extens i tant divers que sempre hi pots trobar alguna referència. A mi el que més m'atrau d'ells és la sonoritat, la gamma amplíssima que van aconseguir flirtejant amb molts estils: alguns temes són rock pur, d'altres són deutors de la música clàssica, altres tenen influències índies, d'altres són blues, tenen tocs d'humor amb música de circ... però més que buscar el respecte per aquests estils anteriors, el que fan és adaptar-los a la seva sonoritat. Els escoltes i allò, tingui la influència que tingui, sona a Beatles.

Què vas pensar quan et van proposar aquest projecte: Vine a cantar... The Beatles?

Va ser tota una sorpresa i em va venir molt de gust: jo ja havia versionat cançons dels Beatles en moments anteriors, però ara, per a aquest projecte, m'hi he volgut posar intentant respectar aquella sonoritat original. No vull reinventar els Beatles o donar-ne el meu punt de vista: el que vull és intentar tocar-los tal qual, sentir-me dintre d'aquell so, mostrar el repertori canònic acostant-m'hi de la manera menys invasora possible. Tot un repte, però alhora un nou aprenentatge. I això sí: tenim clar que no som els Beatles, que només toquem les seves cançons, però volem fer-ho d'una forma prou fidel. Hem decidit anomenar el nostre grup Sergeant Peppers en homenatge al disc "Sgt. Pepper's Lonely Herats Club Band" que els Beatles van gravar entre finals de 1966 i inicis de 1967 (fa justament 50 anys!) i que va ser el primer disc de rock de la història en guanyar el Premi Grammy al millor àlbum de l'any.

Què és el que més t'agrada de The Beatles?

Moltes coses: els seus grans hits, les segones veus, la diversitat d'estils... però insisteixo en la sonoritat, en els experiments que van fer als estudis de gravació amb propostes molt innovadores i molt arriscades: van crear capes de sons diferents, amb la música i la lletra per una banda i efectes de so per l'altra, amb sorollets de fons, fins i tot amb elements molt cinematogràfics, amb jocs d'estereofonia molt lligats al moviment psicodèlic (per exemple: ara et fan sentir la bateria només per un canal i ara la passen a l'altre)... Precisament el disc "Sgt. Peppers" n'és una bona mostra: els Beatles ja havien decidit que no farien aquelles cançons en

directe, així que van posar molt d'interès i idees noves en la producció del disc, amb una banda de més de 40 músics, música contemporània, elements divertits, rock psicodèlic... Van ser molt atrevits.

Si voleu escoltar i veure en Santi Careta en acció, podeu buscar-lo al youtube en algun dels seus projectes: amb música electrònica (Astrio), hip hop (amb AtVersaris), cançó d'autor (amb Núria Graham, Karol Green, ell mateix a "Els ocells i l'stereo"), jazz (Black in Blue), pop (Marc Parrot, Club Súper 3), folk (Marcel Casellas), experimentació (Bindu)... Aquí el teniu (amb guitarra acústica, arpa i violoncel), amb la cançó Vénen i van del seu darrer disc "Els ocells i l'stereo":

<https://www.youtube.com/watch?v=gjSkt0951L0>

Per saber-ne més

- 5. 1 Discografia
- 5. 2 Les portades
- 5. 3 Un nom ben estrany: Els Escarabats?
- 5. 4 Articles i videos

5.1 Discografia

Al llarg de la seva carrera, els Beatles van enregistrar 13 discos d'estudi:

- 1963: Please Please Me
- 1963: Whit The Beatles
- 1964: A Hard Day's Night
- 1964: Beatles For Sale
- 1965: Help
- 1965: Rubber Soul
- 1966: Revolver
- 1967: Sergeant Pepper's Lonely Herats Club Band
- 1967: Magical Mystery Tour
- 1968: The Beatles (Àlbum Blanc)
- 1969: Yellow Submarine
- 1969: Abbey Road
- 1970: Let It Be

I van gravar cinc pel·lícules:

1964: A Hard Day's Night
1965: Help
1967: Magical Mystery Tour
1968: Yellow Submarine
1970: Let It Be

5. 2 Les portades i la simbologia

Moltes de les portades dels discs dels Beatles han passat a la història per la seva originalitat o per l'impacte que van tenir al seu moment. Però també n'hi ha algunes que han esdevingut famoses perquè, suposadament, amaguen alguns misteris. Es tracta de les famoses llegendes urbanes associades al món del rock, moltes de les quals relacionen la música rock amb simbologia satànica (gairebé totes són falses, però ajuden a crear l'aura de "cosa prohibida" que rodeja la música rock). En el cas dels Beatles no podem parlar de satanisme (com sí que promouien altres grups com The Rolling Stones), però sí d'alguns misteris. El més famós de tots és el que diu que Paul McCartney va morir i que els Beatles ho van silenciar i en el seu lloc hi van posar un doble. Alhora, van deixar algunes pistes d'aquest fet en les lletres de les seves cançons i en les portades dels discs: la portada del disc Abbey Road (la famosíssima foto en què els Beatles apareixen creuant un pas de peatons) ha estat interpretada com el seguici fúnebre del mort. I també a la portada del disc Sgt. Peppers hi ha qui ha volgut veure un missatge de la mort de McCartney en el fet que apareixen els Beatles sobre una tomba.

Aquí teniu un article molt interessant sobre la portada d'Abbey Road, com es va fer, el significat dels elements que hi apareixen (reals o imaginats) i la polèmica sobre la suposada mort de McCartney:

<http://www.elmundo.es/beatles/abbey.html>

I aquí un altre sobre altres mites del grup: el paper de Yoko Ono, la numerologia, l'origen del nom:

<http://elescepticodejalisco.blogspot.com.es/2013/04/5-mitos-sobre-beatles.html>

5. 3 Un nom ben estrany: Els Escarabats?

Sempre ens hem referit als Beatles com "Els escarabats", però la paraula escarabat en anglès s'escriu "beetle". La pronúncia d'ambdós mots (beatles i beetles) és, si fa no fa, la mateixa (i més encara amb el particular accent tancat de Liverpool), però queda clar que en posar-se aquest nom van fer un joc de paraules.

Efectivament, abans d'anomenar-se The Beatles, van tocar una època sota el nom de The Silver Beetles (aquí sí: "Els Escarabats Platejats"). Abans s'havien anomenat The Quarrymen, en referència a l'institut on estudiaven (Quarry Bank) i on van crear el grup de música, però temps després ja no hi havia cap dels membres que seguíssent alumne d'aquell centre, així

que van canviar el nom del grup i li van posar The Silver Beetles. La referència als escarabats era lògica, ja que un dels seus grups de referència era The Crickets ("Els Grills"), el grup que havia acompanyat el cantant de rock nordamericà Buddy Holly. A més, en una pel·lícula de 1953 protagonitzada per Marlon Brando (The Wild One, estrenada a Espanya amb el títol de Salvaje), el grup de motoristes que capitaneja l'actor s'anomenen "Els Escarabats", i aquesta pel·lícula era molt apreciada per Stuart Sutcliffe (el baixista del grup en aquells moments).

Finalment, van decidir eliminar la referència a "platejats" i es van quedar només amb la paraula escarabat, però amb el canvi de la lletra e per la lletra a: sembla ser que va ser una ocurrència de Lennon per poder jugar amb la paraula beat, que vol dir pulsació, ritme. En aquells moments, a Anglaterra i més concretament a tota la zona de Liverpool, la música rock que feien els joves es coneixia com a música beat. Així que, en definitiva, més que "escarabats" el nom del grup vindria a dir "els que fan música beat"... però ara no canviarem pas la història i seguirem referint-nos al grup més important de la història de la música popular com "els escarabats de Liverpool".

5. 4 Articles i vídeos

— Una pàgina web en castellà amb molt bona informació sobre els Beatles:

<http://www.duiops.net/beatles/>

— Una pàgina en anglès amb tot el que fa referència als Beatles: la Bíblia dels Beatles:

<https://www.beatlesbible.com>

— Un fragment d'un documental sobre els inicis dels Beatles on es parla de la música beat, de les jaquetes de cuir, del local The Cavern... (en anglès, subtitulat en castellà):

<https://www.youtube.com/watch?v=UpAq7M547E8>

— Una actuació en directe en un plató de TV (1964) on podem escoltar els crits dels fans durant tota la cançó I Want To Hold Your Hand:

<https://www.youtube.com/watch?v=jenWdyITzs>

— Un fragment de l'últim concert al terrat (1969) amb el tema Don't Let Me Down:

https://www.youtube.com/watch?v=NCtzkaL2t_Y

Dossier pedagògic elaborat per David Puertas, músic, periodista i professor de Música i de Cultura Audiovisual de l'Institut Can Puig de Sant Pere de Ribes. Col·labora com a divulgador amb diferents institucions musicals (Auditori de Barcelona, Palau de la Música Catalana, Auditori Pau Casals del Vendrell, Orquestra Camerata XXI de Tarragona, Orquestra Nacional d'Andorra...) i és autor d'una dotzena de llibres i de dues dotzenes d'espectacles musicals.

L'AUDITORI
AUDITORI.CAT

**LEPANT 150
08013
BARCELONA**

**93 247 93 00
INFO@AUDITORI.CAT**

SEGUEIX-NOS

L'AUDITORI ÉS UN CONSORCI DE

AMB EL SUPORT DE

PRINCIPALS MITJANS PATROCINADORS

